

Η σκοτεινή πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια ξενάγηση στην Ε.Ε. των λόμπι, με τον Γιώργο Βασσάλο (2ο μέρος)

Επιμέλεια: Χρήστος Αβραμίδης

Μοντάζ: Βασίλης Μπλέτσας

Το [Lobby tour](#) στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζεται. Και αυτό είναι το δεύτερο μέρος του. Γιατί [η μισή ώρα](#) δε θα είναι ποτέ αρκετή να περιγράψει όλη αυτή την επιρροή που έχουν τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα στη διαμόρφωση των κατευθύνσεων.

Σε αυτό το δεύτερο μέρος ξεκινάμε με το κτίριο Eurora που μέσα από μία σφαίρα που θα ήταν ορατή από παντού και θα συμβόλιζε τη διαφάνεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά τελικά για λόγους στατικότητας, μπήκαν υποστυλώματα και έτσι η σφαίρα δε φαίνεται καθόλου σε μια εξίσου συμβολική ενέργεια που πραγματοποίησε η ίδια η ζωή. «Για άλλη μια φορά η ασφάλεια υπερίσχυσε της διαφάνειας»

https://youtu.be/4zA_4Fp_QxY

Στη συνέχεια ο [Γιώργος Βασσάλος](#) μας πηγαίνει μια βόλτα μέχρι τα γραφεία της πετρελαιοβιομηχανίας Shell και μίλησαν για τα κέρδη της και τον διπλασιασμό μετά την έναρξη του πολέμου στην Ουκρανία. Έτσι εξηγήθηκε η άνοδος των τιμών και ο τρόπος με τον οποίο το λόμπι των εταιρειών σαν τη Shell εγγυάται ότι ο υπολογισμός θα μείνει όπως έχει, αποφέροντάς της έτσι δισεκατομμύρια ευρώ σε κέρδη, την ίδια στιγμή που οι τιμές απογειώνονται.

Επόμενη στάση τα γραφεία του «Ευρωπαίου διαμεσολαβητή», δηλαδή μιας υπηρεσίας για «τη βελτίωση της διαφάνειας». Έτσι το τελευταίο χρονικό διάστημα προωθήθηκαν κάποια μέτρα για την διαφάνεια, όπως το να μπορούν να δημοσιεύονται μετά από αίτημα κάποιου πολίτη τα πρακτικά από τις συναντήσεις των εκπροσώπων των ευρωπαϊκών οργανισμών με τα λόμπι. Πάντως, παρά τις διαδοχικές επιμηκύνσεις των περιόδων υποχρεωτικής άδειας για τη μεταπήδηση ευρωβουλευτών, ευρω-υπαλλήλων και αξιωματούχων μετά τη θητεία τους στο payroll μεγάλων συμφερόντων, το φαινόμενο της «περιστρεφόμενης πόρτας» καλά κρατεί.

Εν συνεχεία η βόλτα στην καρδιά της Ευρωπαϊκής Ένωσης πέρασε από τα γραφεία μιας εκ των Ενώσεων καπνοβιομηχανίας. Εκεί υπογραμμίζεται ο ιστορικός ρόλος των καπνοβιομηχανιών στο

lobbying με τα ορόσημά του.

Για παράδειγμα αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο οι καπνοβιομηχανίες διαχειρίστηκαν τη ζημιά που προκαλούσαν οι επιστημονικές αποδείξεις πως το κάπνισμα είναι καρκινογόνο. Έτσι, μέσα από τους «εμπορους αμφισβήτησης». Δηλαδή το πώς μια εταιρεία θέτει υπό αμφισβήτηση επιστημονικές ενδείξεις που αντιτίθενται στα συμφέροντά της. Πρόκειται επίσης για μία τακτική, την οποία συναντούμε σήμερα στην υπόθεση των φυτοφαρμάκων, όπως η γλυφοσάτη που παρά την επικινδυνότητά, η Κομισιόν έχει προτείνει την επανέγκριση της για άλλα δέκα τουλάχιστον χρόνια.

Το δεύτερο ορόσημο είναι το πώς διαμορφώνεται η διαδικασία λήψης αποφάσεων στην Ε.Ε. που ισχύει μέχρι σήμερα. Δηλαδή η διαδικασία της λεγόμενης «Καλής Νομοθέτησης» κατά την οποία η Κομισιόν υποχρεώνεται να κάνει για κάθε νομοθετική της πρωτοβουλία αρχική και στη συνέχεια δεύτερη διαβούλευση, οι οποίες συμβάλουν στην επίσης υποχρεωτική μελέτη επιπτώσεων. Ο τρόπος με τον οποίο διενεργείται αυτή η τελευταία, όπως το προώθησε η καπνοβιομηχανία, αφορά κατά 90% τις επιπτώσεις στην κερδοφορία των εταιρειών και μονάχα 10% σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Αν συνδυάζει κανείς αυτά τα ποσοστά με το τεράστιο ποσοστό λομπιστών που εκπροσωπούν πολυεθνικές, δηλαδή το 66% και που συμμετέχουν κατά 2/3 περίπου σε όλες τις διαβουλεύσεις, αναδεικνύεται ακόμα περισσότερο ο χαρακτήρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως συλλογικός πολιτικός εκφραστής των πολυεθνικών. Κλείνουμε τη στάση αυτή μιλώντας για... μυστηριώδεις διαρρήξεις σε οργανώσεις που αντιμάχονται μεγάλα συμφέροντα.

Εν συνεχεία η βόλτα συνεχίστηκε στο κτίριο Borschette που στεγάζει τις ομάδες εμπειρογνομώνων (expert groups°, δηλαδή συμβουλευτικά γκρουπ τα οποία δημιουργεί η Κομισιόν, τα οποία αποτελούνται από ανθρώπους που προέρχονται κυρίως από τα κράτη και από πολυεθνικές. Τα δύο τρίτα των μη κυβερνητικών μελών τους, είναι εκπρόσωποι πολυεθνικών. Γίνεται λόγος για την επιτροπή εμπειρογνομώνων « CARS21 » που έστρωσε το δρόμο στο σκάνδαλο Dieselgate του 2015, κατά το οποίο το σύνολο σχεδόν της ευρωπαϊκής αυτοκινητοβιομηχανίας βρέθηκε να παρανομεί κατά συρροή κι επί χρόνια, καταστρέφοντας, έτσι, το περιβάλλον. Αυτές οι επιτροπές έπαιξαν πολύ σημαντικό ρόλο στην εισαγωγή του ευρώ και στον στόχο του να γίνει η Ε.Ε. η πιο ανταγωνιστική οικονομία στον κόσμο, ο οποίος παρότι δεν επιτεύχθηκε, κατάφερε να συμπίεσει ριζικά το «εργατικό κόστος». Εξηγείται ο τρόπος που, μέσω και των expert groups, προωθήθηκε η ενιαία αγορά και το ευρώ με τη σημερινή τους μορφή, δηλαδή το «Γερμανικό μοντέλο» με βασικό κριτήριο τη «νομισματική σταθερότητα». Δηλαδή φωτίζεται η διαδικασία με την οποία τα αδύναμα κράτη έχασαν το οικονομικό εργαλείο των δασμών και της υποτίμησης του νομίσματος. Τέλος,

Επίσης φωτίζεται ένα από τα επεισόδια που οδήγησαν την Ελλάδα στον μηχανισμό των μνημονίων και ο ρόλος που έπαιξαν τα παράγωγα. Συγκεκριμένα, περιγράφεται η κερδοσκοπία των τραπεζών με κρατικά ομόλογα μέσω παραγώγων που οδήγησαν στην άνοδο των ελληνικών επιτοκίων. Εκείνο τον καιρό έγινε στην Ε.Ε. μια συζήτηση για το αν πρέπει να απαγορευθεί η κερδοσκοπία ή να μπουκιά κάποιον όρια. Αντί όμως να προχωρήσει αυτό άμεσα, είχαμε τη δημιουργία μιας συμβουλευτικής ομάδας που συζήτησε τη δυνατότητα μιας εθελοντικής συμφωνίας. Έτσι, χάθηκε χρόνος και όσο

βρίσκονταν σε διαδικασία διαβούλευσης, το ελληνικό επιτόκιο έφτασε στα ύψη και η Ελλάδα μπήκε στα μνημόνια.

Επόμενος σταθμός του τουρ ήταν το «δέντρο των λομπιστών», ένα δέντρο που έχει φυτευτεί στην αυλή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από μία εκ των τριών επαγγελματικών ενώσεων των εν Βρυξέλλαις λομπιστών από κοινού με μία παλιά πρόεδρο του μοναδικού εκλεγμένου ευρωπαϊκού θεσμού. Ο Γιώργος Βασσάλος αφηγείται την ιστορία ενός ευρωβουλευτή που κατέθεσε 200 τροπολογίες πάνω σε ένα νομοθέτημα που αφορούσε τις ψηφιακές εταιρείες, και αποκαλύφθηκε μετά από δημοσιογραφική έρευνα ότι σχεδόν όλες ήταν αντιγραφή-επικόλληση από τις κατευθύνσεις που έδιναν οι μεγάλες εταιρείες. Ο Ευρωβουλευτής για να υπερασπιστεί τη θέση του υποστήριξε ότι τις κατέθεσε ο βοηθός του χωρίς να τον ρωτήσει και στην ερώτηση για το αν θα τον απολύσει είπε ότι δεν θα το κάνει διότι «είναι ανθρωπιστής». Μια ακόμα ενδιαφέρουσα ιστορία είναι όταν δημοσιογράφοι άρχισαν να επικοινωνούν με ευρωβουλευτές παριστάνοντας ότι είναι λομπίστες και τους πρότειναν να καταθέσουν κάποιες τροπολογίες με αντάλλαγμα συμβόλαιο αξίας 100.000 ευρώ./χρόνο για συμβουλευτικές υπηρεσίες. Μάλιστα, τρεις βουλευτές δέχτηκαν, αυτό καταγράφηκε με κρυφή κάμερα και στη συνέχεια πήγαν φυλακή. Μάλιστα, υπάρχει βίντεο όπου ένας εξ αυτών, καθώς κλείνει τη συμφωνία περηφανεύεται ότι αυτό θα ήταν το έκτο τέτοιο συμβόλαιο που υπογράφει. Αξίζει να σημειωθεί πως το γύρισμα έγινε προτού ξεσπάσει το Qatar Gate, το οποίο θα είχε ασφαλώς να τροφοδοτήσει την αφήγηση με πολύ περισσότερες τραγελαφικές ιστορίες για τον ρόλο τον λόμπι

Τελευταία στάση, η πλατεία Λούξεμπουργκ, μπροστά στο ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, με τα μπαρ που φιλοξενούν τις... πιο χαλαρές συνεντεύξεις των ευρωβουλευτών και των βοηθών του με τους λομπίστες. Είναι πολύ αποκαλυπτικό ένα ανέκδοτο που κυκλοφορεί με έναν αριστερό Ολλανδό ευρωβουλευτή που είχε δεσμευτεί στους ψηφοφόρους του ότι δεν θα συναντήσει λομπίστες που δεν έχουν γραφτεί στο μητρώο διαφάνειας. Όμως, μετά τις πρώτες εβδομάδες που βρισκόταν εκεί, είπε «συγγνώμη, δεν μπορώ να κρατήσω γιατί κάθε φορά που βγαίνω από τη δουλειά μου και περνάω από την πλατεία κάποιος συνάδελφος με καλεί να πιώ μια μπύρα ή έναν καφέ μαζί του, και αφού κάτσω αντιλαμβάνομαι ότι οι υπόλοιποι οχτώ που κάθονται στο τραπέζι είναι λομπίστες».